ГРОМАДСЬКА СПІЛКА
МЕРЕЖА ПРАВОВОГО РОЗВИТКУ

Соціальні допомоги багатодітним сім`ям

ПОСИЛЮЄМО ПРАВОВІ МОЖЛИВОСТІ

ЗАХИЩАЄМО ПРАВА І СВОБОДИ ЛЮДИНИ

РОЗВИВАЄМО ГРОМАДИ

Відповідно до Конституції України, сім'ї з дітьми, до яких належать і багатодітні сім'ї, перебувають під захистом держави.
Відповідно до статті 1 Закону України **"Про охорону дитинства"**:

- **багатодітна сім'я** – сім'я, в якій подружжя (чоловік та жінка) перебуває у зареєстрованому шлюбі, разом проживає та виховує трьох і більше дітей, у тому числі кожного з подружжя, або один батько (одна мати), який (яка) проживає разом з трьома і більше дітьми та самостійно їх виховує.
- **До складу багатодітної сім'ї включаються** діти, які навчаються за денною формою навчання у загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації до досягнення 23 років і які не мають власних сімей; діти, які визнані інвалідами з дитинства I та II груп або інвалідами I групи і проживають разом яз батьками; непрацездатні батьки чоловіка та дружини, які проживають разом з ними і перебувають на їх утриманні у зв'язку з відсутністю власних доходів; особа, яка проживає разом з одиноким інвалідом I групи і здійснює догляд за ним; жінка та чоловік, які проживають однією сім'єю, не перебувають у шлюбі, але мають спільних дітей.
- **дитина** – особа віком до 18 років (повноліття), якщо згідно з законом, застосованим до неї, вона не набуває прав повноліття раніше.
- **До складу сім'ї не включаються особи**, які перебувають на повному державному утриманні.

Батькам і дітям відповідні посвідчення видаються безоплатно.

ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ ПРИ ЗВЕРНЕННІ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ?

Документи на всі види державної допомоги приймають органи соціального захисту населення за місцем реєстрації уповноваженого представника сім'ї. Соціальна допомога також може бути призначена і виплачена за місцем фактичного проживання уповноваженого представника сім'ї за умови подання довідки про неотримання такої допомоги в органах соціального захисту населення за місцем реєстрації.

Для призначення допомоги необхідно написати заяву відповідної форми, до якої додаються:

1) документ, що посвідчує особу
2) декларація про доходи та майно (заповнюється на підставі довідок про доходи кожного члена сім'ї)
3) довідка про наявність та розмір земельної частки (паю).

Для призначення соціальної допомоги на наступний строк уповноважений представник сім'ї подає заяву і декларацію про доходи та майно.

Розмір державної соціальної допомоги дорівнює різниці між прожитковим мінімумом для сім'ї та її середньомісячним сукупним доходом.

До стабілізації економічного становища в Україні розмір державної соціальної допомоги визначається з урахуванням рівня забезпечення прожиткового мінімуму.

Розмір державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям у 2017 році не може бути більше 75 відсотків рівня забезпечення прожиткового мінімуму для сім'ї.

Соціальна допомога призначається на **6 місяців** з місяця звернення, якщо подано всі необхідні документи. У сільській місцевості заяви з необхідними документами приймають виконавчі органи сільських і селищних рад. Документи про надання соціальної допомоги розглядаються протягом 10 днів з дня звернення.

У 2017 році мінімальна заробітна плата становить: з 1 січня – ***3200 гривень***.

У 2017 році прожиткові мінімуми відповідної категорії становлять:

Прожитковий мінімум для дитини віком до 6 років:
з 1 січня 2017 року – **1355 гривень**,
з 1 травня – 1426 гривень, з 1 грудня – 1492 гривні;

Прожитковий мінімум для дітей від 6 до 18 років:
з 1 січня 2017 року – **1689 гривень**,
з 1 травня – **1777 гривень**, з 1 грудня – **1860 гривень**;

Прожитковий мінімум для працездатних осіб:
з 1 січня 2017 року – 1600 гривень,
з 1 травня – **1684 гривні**, з 1 грудня – **1762 гривні**;

Прожитковий мінімум для осіб,
які втратили працездатність:
з 1 січня 2017 року – **1247 гривень**,
з 1 травня – **1312 гривень**, з 1 грудня – **1373 гривні**.

У 2017 році рівень забезпечення прожиткового мінімуму (гарантований мінімум) для призначення допомоги відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» у відсотковому співвідношенні до прожиткового мінімуму для основних соціальних і демографічних груп населення становить: для працездатних осіб – 21%, для дітей – 85%, для осіб, які втратили працездатність, та інвалідів – 100% відповідного прожиткового мінімуму.

Законодавство щодо розмірів прожиткових мінімумів періодично змінюється, що відповідно впливає на конкретні суми виплат.

У НАДАННІ ДЕРЖАВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ МОЖЕ БУТИ ВІДМОВЛЕНО, КОЛИ:

1. Працездатні члени сім'ї не працюють, не служать, не вчаться за денною формою навчання протягом 3-х місяців, що передують місяцю звернення за допомогою (крім осіб, які визнані безробітними та за інформацією центрів зайнятості не порушують законодавство про зайнятість

щодо сприяння своєму працевлаштуванню; осіб, які доглядають за дітьми до 3-х років або за дітьми, що потребують догляду, але не більше ніж до 6 років; осіб, які доглядають за інвалідами I групи або дітьми – інвалідами віком до 18 років, за інвалідами II групи внаслідок психічного розладу, особами, які досягли 80-річного віку, фізичних осіб, які надають соціальні послуги).

2. Під час вибіркового обстеження матеріально-побутових умов сім'ї з'ясовано, що сім'я має додаткові джерела до існування, не зазначені у декларації про доходи та майно (здача у найм або оренду житлового приміщення (будинку) або його частини; один чи кілька членів сім'ї працюють без оформлення трудових відносин; можливість отримання доходу від утримання худоби, птиці, інших тварин; дохід від народних промислів, використання наявної сільськогосподарської техніки, вантажної машини, мікроавтобуса тощо).
3. Особи, які входять до складу малозабезпеченої сім'ї, протягом 12 місяців перед зверненням за допомогою здійснили купівлю земельної ділянки, квартири (будинку), автомобіля, транспортного засобу, будівельних матеріалів, інших товарів довгострокового вжитку тощо або оплатили послуги з навчання, будівництва, ремонту квартири (будинку) або автомобіля, транспортного засобу (механізму), телефонного (в тому числі мобільного) зв'язку тощо (крім житлово-комунальних послуг, у межах норм споживання та медичних послуг, пов'язаних із забезпеченням життєдіяльності) в сумі, яка на час звернення перевищує 10-кратну величину прожиткового мінімуму для сім'ї.
4. Якщо у власності або володінні малозабезпеченої сім'ї є:
   - більше однієї квартири (будинку), за умови, що загальна площа житла перевищує 21 квадратний метр на одного члена сім'ї та додатково 10,5 кв. м на сім'ю;
   - більше одного автомобіля, транспортного засобу (механізму).

Всі відомості про пільговиків вносяться до Єдиного державного автоматизованого реєстру осіб, які мають право на пільги.

Для включення до даного Реєстру пільговику необхідно подати до уповноваженого органу (управлінню соціального захисту населення) наступні документи:

- довідку про склад сім'ї;
- копії документів, що підтверджують право пільговика та членів його сім'ї на пільги (з пред'явлення оригіналів цих документів);
- копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номера у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків та інших обов'язкових платежів.

Також потрібно пред'явити паспорт та надати інформацію про характеристику житла та послуги, щодо отримання яких він має пільги та реально ними користується. Також необхідно звернутися з відповідними заявами щодо надання пільг до всіх організацій-постачальників, послугами яких користується пільговик.

ЯКИМИ ПІЛЬГАМИ МОЖЕ КОРИСТУВАТИСЯ БАГАТОДІТНА СІМ'Я?

Законом України **«Про охорону дитинства»** встановлені такі **пільги для багатодітних сімей** (ч.3 ст.13):

- 50% знижки оплати за користування житлом (квартирна плата) в межах норм, передбачених чинним законодавством (21 м2 загальної площі житла на кожного члена сім'ї, який постійно проживає в жилому приміщенні (будинку), та додатково 10,5 м2 на сім'ю);
- 50% знижки оплати за газ, електрику, опалення, воду, телефон, вартості скрапленого балонного газу для побутових потреб, на паливо (якщо сім'я живе в будинку без центрального опалення);
- позачергове встановлення квартирних телефонів. Абонентна плата за користування квартирним телефоном встановлюється у розмірі 50% від затверджених тарифів.

Вказані вище пільги надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні 6 місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу (у 2017 році це 2240 грн.).

Дітям з багатодітних сімей надаються такі пільги:

- безоплатне одержання ліків за рецептами лікарів (але тільки дітям в тих сім'ях, розмір середньомісячного сукупного доходу яких в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує у 2017 р. 2240 грн.);
- щорічне медичне обстеження і диспансеризація в державних та комунальних закладах охорони здоров'я із залученням необхідних спеціалістів, компенсація витрат на зубопротезування;
- першочергове обслуговування в лікувально-профілактичних закладах, аптеках та першочергова госпіталізація;
- безоплатний проїзд усіма видами міського пасажирського транспорту (крім таксі), автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості, а також залізничним і водним транспортом приміського сполучення та автобусами приміських і міжміських маршрутів, у тому числі внутрішньорайонних, внутрішньо- та міжобласних незалежно від відстані та місця проживання за наявності посвідчення встановленого зразка, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду –
- електронного квитка, який видається на безоплатній основі;
- безоплатне одержання послуг з оздоровлення та відпочинку відповідно до Закону України «Про оздоровлення та відпочинок дітей».

Окремі види пільг передбачені Законом України «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною», Кодексом законів про працю України та Законом України «Про відпустки», Законом України «Про податок з доходів фізичних осіб», Законом України «Про житловий фонд соціального призначення».

На сьогодні спілка об'єднує 24 організації у 14 регіонах України

Мережа правового розвитку – це коаліція громадських організацій, які розвивають територіальні громади через надання безоплатної правової допомоги. Офіси Мережі – це передусім юристи та адвокати, які працюють для громадського блага у різних куточках України.

ЯК ЗВ'ЯЗАТИСЯ З НАМИ

Контакти офісу у Києві

ГС «МЕРЕЖА ПРАВОВОГО РОЗВИТКУ»

02140, Україна, Київ, вул. Бориса Гмирі, б. 17, оф. 4

+380 44 227 9773

office@ldn.org.ua

ldn.org.ua

facebook.com/legaldnetwork/

twitter.com/LDN_UA

goo.gl/c9gZ1R

linkedin.com/company/11293233/

Контакти та графіки роботи всіх офісів Мережі

ldn.org.ua/office/

Цей буклет носить рекомендаційний характер, і вирішення окремих ситуацій потребує консультації зі спеціалістом. Інформація є актуальною на момент виходу буклетів 10.11.2017

міжнародний фонд «Відродження»
INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION

Це видання створене та надруковане за підтримки Міжнародного Фонду «Відродження». Виражені у виданні думки належать авторам і не обов'язково відображають погляди МФ «Відродження».